

SZÁNTÓ

Politikai
napilap

ELŐFIZETÉSI ÁRA

1. Hónapnálvalban átvéve.
Egy évre 18 h.
Három évre 48 h.
Melyben hához hordva.
Egy évre 20 kor.
Három évre 58 kor.
Külföldi postán szállítva.
Egy évre 24 kor.
Három évre 68 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.

Megjelenik minden nap, a hétéves
Ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 8.

A szerkesztőség kéziratok visszaadására vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

XIII. évfolyam 18. szám.

Nagyvárad

Vasárnap, 1917 január 21.

Rossz komédiások.

— Bécsi levelezőnkől. —

Bécs, január 19.

Olyan körökben, amelyek többé-kevésbé be vannak avatva a külpolitikai ügyekbe, itt egyelőre most nem beszélnek a békéről.

Mikor megtettük a békeajánlatot, senki sem volt vérmes reményektől eltelve és nem hitték a beavatottak, hogy az ellenséges államok nyomban elfogadják a felajánlott békejobbát és rövidesen komoly béketárgyalások kezdődnek. Annyit azonban reméltek, hogy a tizes szövetség már csak a súlyos erkölcsi felelősség miatt sem fog mereven elzárkózni a béke lehetőségének megvitatása elől és a megvitatások során talán mégis sikerülni fog ellenségeink vezető politikusaiban az emberiesebb érzéseket felkölteni és ezzel a közeledést létrehozni.

Az azóta nyilvánosságra jutott diplomáciai iratok, az ellenséges államok válasza és Balfour legutóbbi kommentárja eléggé rácsfoltak még erre a sovány reménykedésre is. És most ezek az okiratok rávilágítanak azokra a forrásokra is, amelyekből származtak.

A tizes szövetség mai vezetőinek bukását jelentette volna, ha velünk béketárgyalásokba bocsátkoznak.

Az ellenséges országok népei olyan óriási ígéreteket kaptak kormányfőiktől, hogy ezek megvalósítása nélkül a vezető politikusokat kiűtölnék, mint rossz komédiásokat és még ez volna a legjobb, a mi történhetnék velük. El lehetnek készülve sokkal rosszabbra is. Az antant válaszából látjuk, az elrabolt és zsákmányok mi

szoda tömegének odazigéréssel tudták harcra vinni a most velünk szembenálló népeket. Kétségtelen dolog, még a legveresebb képzelődő tehetségű londoni vagy párizsi politikusok sem mernének az ellenkezőről álmodni: egy ma meghódított béke ezekből az ígért zsákmányokból semmit sem juttathatna ellenségeinknek; ellenkezőleg, aloszatokat kellene hozniok. És pedig olyan irózatos csalódás lenne a tizes szövetség különben is végleg kimerült lépeinek, hogy elkerülhetetlen volna a vezető főfiak elleni sikeresedett népharag kitörése és vezető államférfiak székének esetleg, egyik másik trócsnak összeroppanása.

Hiszen az addigi balsikerek is hány állampárt, hány vezető politikust nyeltek el! Pedig még eddig ezzel vezették félre népeiket az ellenséges kormányok, hogy ezek a balsikerek csak átmenetiek, majd fog jönni a végleges, a nagyszerű diadal! A békekötés — még status quo alapján is, pedig erről szó sem lehet — annak bevallása volna részükről, hogy bizony a vereségek véglegesek és semmi kilátás a három év óta folyton ígért nagyszerű diadalra. A velünk szemben álló népeknek a béke meg hozta volna az ördöklés megsejntetését, de hozott volna rettenős kiábrándulást is: vezetőikből. A vezetők önzése ezt nem viselhette el — a mellett döntöttek tehát, hogy a vár ontást folytatni kell, hátha — hátha?

E miatt a lelkiismeretlentől, könnyelműen kimondott „hátha” miatt kell a velünk szembenálló népek békére sóvárgó millióinak tovább is vágóhídra rohanniok.

Itteni irányadó körök meg vannak róla győződve, hogy ellenségeink teljes elvakult sága mellett eddigi vereségeik után nem, hanem majd csak teljes vereségük után engedik meg népeiknek a fegyvert letenni. Meg fognek kísérni még egy támadást, a melynek diplomáciai beharangozója volt a békeajánlat durva elutasítása.

Hogy hol fog ez a támadás bekövetkezni? azt természetesen nem lehet tudni. Ellenségeink véres tapasztalatokat szereztek abban a tekintetben, hogy nyugati és ke-

leti barovonulunk egyaránt megingathatlan. Az Erdély ellen intézett oláh rabló betörés irózatos fiaskóval végződött. A Balkánon két módon lehetne akciót kezdeniök: Szalonikínál, vagy Albániában. A szalonikii akció csak úgy volna komolyan megkezdhető, ha ellenségeink a görög királyság egész erejére támaszkodhatnának a még akkor sem biztos a siker. Erre azonban semmi kilátás sincs, mert a görög király és a görög népek egyre nagyobb többsége nem hajlandó az antant kalandos terveinek a görög nép ezreinek életét áldozni. Maradna az albániai kísérlet. Ez sem biztos azonban sikerrel, mert az adriai tengeren át a csapatállítás nem biztos, az élelmiszerek és lőszer biztos pótlása pedig éppen lehetetlen.

Ebben a helyzetben igazán nem lehet csodálni, ha az ellenséges országok olyan terveket kezdnek olnak megtámadásunkra, a melyek kudarcra már előre biztos. Ha valamin csodálkozunk, az csak az, hogy a tizes szövetség kormányai még mindig képesek népeik szemére lehetetlen rablási tervekkel, Magyarország, Ausztria felosztásával, Németország megsejntésével hályogot rakni.

Annyi bizonyos, hogy mi minden eshetőségre fel vagyunk készülve. Ha a békét nem skarták ellenfeleink elfogadni, mikor kiáltuk, majd elfogadják, amikor diktálni fogjuk. A legnagyobb nyugalommal tekintetünk a jövő események elől. A béke meglesz a minél később lesznek hajlandók a békéről tárgyalni ellenségeink, annál drágább lesz az nekik. Az ellenséges országokból már forrongásokról, elégedetlenségről érkeznek teljesen megbízható hírek. Egyik-másik ellenséges országban közelebb áll a mai kormányrendszer bukása, mint a szigorú cenzura által elnyomott hírszolgálat sejtetheti. Ez pedig ismét csak a béke kilátásait javítja, mert — mint rámutattam — a békének ma az ellenséges országokban néhány rossz komédiásnak bizonyult politikusa az igazi akadálya. Ezek a komédiások erkölcsileg már megbuktak a csak idő kérdése, meddig vezethetik még félre hiszékeny publikumukat.

MAYER ÖDÖN és Tsa.

villamos- és gázerőre berendezett ékszeripartelege
Nagyvárad, Színház-utca 4. szám alatt

Elfogad egyházi folszerelések tűz és galván aranyozását és ezüstözését. Készít drágaköves ékszereket, elfogad átalakításokat és javításokat.

!! Aranyat legmagasabb napi árrban veszünk !!

Hogyan keletkezik a hadisegély-bűnper?

A falu, meg a jegyzője.

A nagyváradi királyi törvényszék előtt ismét sok olyan bűnper várja a tárgyalás kiűzését, amelyben falusi bírakat és jegyzőket vádolnak hadisegélyek elszállításával és megvesztegetéssel. Ezen ügyek rengeteg dolgot adnak a bíróságnak, megbeszélésnek felvételnek, amelyek napokat töltenek el Nagyváradon a kompromittálják közigazgatásunkat.

Hogyan keletkezik egy ilyen egész vidéket igazolomba hozó bűnper? Falun (városban nem! világról sem! Szedő) az asszonyok dolog helyett beszélgetéssel töltik az időt a az égből pottyant hadisegélyezés rejtélyeit kutatják. Rendes eset, egyik szomszédasszony meghallja, hogy a másik 20—40 fillérrel többet kap naponta hadisegély címén. És sehogysem megy a fejébe, nem látja a magyarázatot, a kereseti viszonyokat, hanem kikoholja, hogy őt megcsalták.

Nem megy a jegyzőhöz vagy a bírósághoz, hanem bemegy a városba, beszél, meséli, elmegy a csandörökhöz s ott már megcsalásuk, hogy őt megcsalták. Bámulatossan megjavul az emlékezőtehetsége, de a többi asszony is, akiket szuggerált és felizgatott. Ezek is tanúkat jelentkeznek, rámondják, hogy őket meglopja a jegyző, meg a bíró, meg is vesztegetetté magát velük, megcsalásuk rá, tanuvallomásra készek a — kész a bűnper.

Van sok eset, ahol tényleg sikkasztott a jegyző és bíró a hadisegélyekből. De a legtöbb ilyen koholt eset, amely a törvényszék előtt, mint ismeretes, felmentéssel végződik s csak növeli a közigazgatás a fontos végső szerveinek animozitását és elkeseredését.

A baj pedig ott van, hogy a hadisegély nem jó alapon nyugszik. Mindenki kap hadisegélyt. A cigányasszony soha életében any-

nyi pénzt nem látott, mint most, mikor rendszeresen kap havonta minden munka nélkül pénzt.

A falusi asszonyok elszoktak a dologtól, mert elég pénzt kapnak hadbavonult hozzátartozóikért. De kapnak a jó módúak is. És ebből lesz még csak egyszer kellemtelenség. A falusi jegyző ugyanis legtöbb esetben elutasítja a saját emberségükből megélni tudó asszonyokat igényeikkel, akik asszadnak azonnal a főszolgabíróhoz és az alispánhoz. Közigazgatásunk a rövid úton való elintézésért erre is kiterjesztette s rendszeresen telefonon utasítja a jegyzőt, hogy a hadisegélyt a síró rivó, esküdöző asszonynak adja meg s a jegyző megadja. Mikor majd a háboru végével felülbírálják a hadisegélyeket s rájönnek, hogy gazdag, munkabíró asszonyok is kaptak hadisegélyt, számadásra vonják majd a jegyzőt, aki nem tudja magát fedezni, mert nincs semmi írásos parancsa s akkor fogják meg csak egymásután felfüggeszteni e nagyon fontos közigazgatási szerv embereit.

Hiába, a telefont nem lehet csatolni az aktákhoz s a sok közül, amit parancsra vett be és saját magától utalt ki, hogyan tudná kiválasztani az ezer dologgal megterhelt jegyző?

A falu most a hadisegélyből él, sok helyen nem dolgozik, a ki képes volna, nem vesz részt a nagy küzdelemben, csak az árdrágításban, mert nem szorult rá, hogy méltányos áron eladja terményeit.

Működése abban jelentkezik, hogy kósza bűnperre, összehozással, telhetetlen kapzsiságból rohamokat intéz jegyzője és bírói ellen bűnpereket alapít. A falu megrészegedett a hadisegély mannájától, ideje, hogy kijözenítsük. (sz.)

* **Megfagyott** szétlől kivörösödött arc, orr, kéz ápolására és fehéritésére gyors és biztos hatása a *Harmatlej créme* és hozzávaló szappan. Kapható Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi ut 7/B. Telefon 13—02.

Dr. Apáthy István a radikálisokról.

Jóleső örömmel látjuk, azokat a bár elég szórványos, de azért mégis sokat ígérő jelenségeket, hogy a radikálisok barokk csalódottan hagyják ott olyan keresztény magyar emberek, akik fentől eszményekért lelkesednek, e magasztos eszmékért önzetlenül, sőt áldozatosan dolgozni készek és akiknek egyéni tekintélye tartotta fenn eddig legalább a jóhiszeműek megítélésében a radikális törekvések becsületes komolyságát. Az „Uj Nemzedék” egyik legutóbbi számában a radikalizmusnak eddig egyik orlópa, Apáthy István mond „mea culpa”; eddigi naiv jóhiszeműségéért. „Radikalizmus és magyarság” című cikkében bevallja, hogy végre „felnyit a szemem” s a jövőben „nem enged a maga jóhiszemű, becsületes radikális gondolkodását a magyarság gyöngítésére kihasználni.”

Belátta, hogy jó magyar embernek, mint ő, akinak magyar érzését a háboru tanulságai csak erősítették, nincsen keresztény valójában azok táborában, akikre nézve a magyarság szempontja teljesen mellékes dolog. Előttünk eddig is rajtély volt, hogy hazafias érzésű a a keresztény erkölcs alapján álló nemes szándéku emberek hogyan küzdenek egy táborban azokkal, akik eszményeket nem ismertek, csak öröket s akiknek az erkölcsi törvény nem megvalósítandó ideál, hanem kellemtelen akadály.

Hisszük, hogy a radikalizmus valódi természetrajzával egyre többen fognak tisztába jönni az odátörveit jóhiszeműek közül s lassankint kiválnak a nem nekik való társaságból. Ha pedig nem lesz már jónévű intelligens magyar ur, akit szemfényvesztő cégrül a naiv publikum elé tolnak, akkor a jótékony, humanizmus szétfoszott takarója alól ki fog bukkanni a legsivárabb önzés, a zabolátlan, romboló forradalmi amorális lólás.

Bélának.

Vajnovazky Béla hadnagy urnak, kedves jó barátomnak küldöm e sorokat.

Ziháló mellel, vad hörgéssel
Vágja a tüskés drótokat,
Vérsen csapzott szőghajával,
Remegve dacol a halállal,
S ifjan lát szent mártirokat

És pattog a drót, zug s gránát,
Repül száz emberroncs tova
S kik sirva gondoltunk reájuk
Levelüket hiába várjuk,
Leikük elszállott már — Oda.

De mégsem! Im a földtömegből
Előbujt im, — egy kis kadét.
A haja csapzott, arca véres,
— Kispap volt nemrég, most husz éves,
S homloka glóriában ég.

S hogy elesült a harc zenéje,
A fedezékben szalmapriccsen
Sápadtan térdelt a kadét,
Kérges keze olvasót morzsol,
Vértelen sjka asoltárt mormol:
Irja anyjának levelét.

Anyám! Az Isten megsegített,
Ő nem hagyott el ma sem.
En szolgálja voltam neki,

Szívem felett Krisztus baszádi,
Védő pajzsom, a hitem.

Anyám! Az Isten megsegített
És holnap már hazamegyek.
Mert hittem benne hívő hittel,
Az imádságom szárnya vitt el
Hezzád, — s holnap otthon leszek.
Böloni Bakó Zoltán.

A kis csöppségnek.

Messze idegenben, búz száműzetésben
Jöttél a világra én kicsi csöppségem,
Ötödik bimbóska szép virágos ágon...
Szívemmel, hittemmel érted Istent áldom.

Mikor annyi élet hull le hideg sirba,
Akkor csókolunk meg szeretettel, sirva
S míg első sírásod fölveri a csendet,
Siralomból, gyászából a szívünk fölenged.

Hogy mi lesz a sorsunk: Isten a tudója,
De te új reménynek lettél ringatója.
Ébredsz lelked tizta szív szélben
Mintha egy szebb élet szunyadozna ébren.

Lásd síró leánykám, térdemre leomlok,
Ugy kérem az Istent, hogy lehess te boldog
S az leszel, mert amíg utadat lemered,
Főn a magas égben, imádkozik érted
Két angyal-testvéréd...

Szemlér Ferenc.

Argonni erdőn...

— Németből. —

Argonni erdőn
Csillag ha csillog
Halovány fénye
Sirokra pislog.

Argonni erdőn
Ha ifju vér foly
Otthon az mindig
Egy leány sikoly.

Argonni erdőn
Halál arat
Míg csak a nap
Az égen marad.

S argonni erdőn
Sötét éjjel
Is sok sok szív még
Nyugodni mán el.

Argonni erdőn
Fátyul a szél
S belesir mindaz
Ki már nem él.

Argonni erdőn
Rémeket regél
Forró szerelem
Meg hideg acél.

Nincs szükség izgató hírekre.

Ki vezeti a főkapitány ellen a vizsgálatot?

Mióta megjelent a lapokban Gerő Armin főkapitány nyilatkozata, hogy dr. Cziffra Kálmán főispántól a legutóbbi törvényszéki tárgyaláson a rendőrség és annak vezetője ellen elhangzott vádakát illetőleg a vizsgálat elrendelését kérte, — a közönség körében állandóan foglalkoznak az ominózus ügygyel.

Természetesen a vélemények nagyon megoszlaknak s ki ki a saját felfogása és érzelme szerint nyilatkozik a dologról. Igen sok ember, aki mohón kap minden szenzációt, már azt is szeretné tudni, hogy mi lesz a vizsgálat eredménye.

Ez ellen a társadalmi betegség ellen nem lehet még harcolni sem, de nem is érdemes. Akiknek a szenzáció az életük eleme, nem látogatjuk kedvtelésükben.

A sajtó ilyen kedvtelése azonban már nélytökben érinti a közönséget, mert a sajtó képes hangulatot kelteni, sőt esetleg a közönség megtévesztésére is alkalmas, egyik vagy másik irányban.

Ez az igazság vezet bennünket, hogy tartózkodunk minden olyan híreszteléstől, amelyet még korainak tartunk a nyilvános szellőztetésre. És itt a magyarázata annak is, hogy a főkapitány beküldött nyilatkozata óta egyáltalán nem foglalkoztunk ezzel a dologgal.

Ezre még egy másik körülmény is vezetett bennünket, t. i. a dolgokban azóta még nem történt semmi komoly lépés, sem a legilletékesebb fórum: a főispán, sem pedig a polgármester részéről.

Ugyanis a legilletékesebb helyről beszerzett információk szerint, arra nézve, hogy kit biz meg a polgármester a vizsgálat vezetésével, egyáltalán még semmi megállapodás nem történt, annál kevésbé, mert a polgármester, mióta Budapestre hazaérkezett, tegnap késő délután beszélt először a főispánnal. Tehát arról még szó sem volt közöttük, hogy dr. Istvánffy István árvaszéki elnököt bízzák meg a vizsgálat vezetésével.

Az az egy bizonyos, hogy dr. Cziffra Kálmán most tanulmányozza az ügyet s a főkapitány által kért vizsgálatot el fogja rendelni.

Minden más híresztelés ez idő szerint merő kombináció, amelynek komoly alapja nincs.

Várjuk be nyugodtan a fejleményeket s bízunk abban, hogy a kényes ügy, tekintet nélkül az abban szereplő tisztviselőkre, az igazságnak megfelelően nyer kifejtést.

Alaptalan híresztelésekkel ne izgassuk sem magunkat, sem a közönséget, — hisz enélkül is elég ideges világot élünk.

osomó gyönyörű dalt zongorán s érekek kíséri.

Az előadás után is teát szolgálnak fel, végül ugyanott társasvacsera lesz a vendégművészek tiszteletére.

A helyárakat a rendezőség következőkép állapította meg: Fenttartott hely 5 korona, ülőhelyek 3 korona s állóhelyek fiatal leányok és urak részére 2 korona.

Felülfizetéseket köszönettel nyugtáz a rendezőség.

Lesz-e lakbérémelés?

Balogh Jenő igazságügyminiszter ankétet tartott tegnap az igazságügyminiszteriumban annak megbeszélésére, hogy megváltoztassa-e a kormány a házbérmaximálós rendeletet. A rendelet tudvalegileg eltöltötte a házbér felemelését. Az ankét egybehívására a budapesti háztulajdonosok szövetségének beadványa adott okot. A háztulajdonosok 10 százalékos lakbérémelést kértek.

Az ankétén a miniszter elnökölt. A háztulajdonosok képviselője szólott először a tárgyhöz, utána Vázsonyi Vilmos beszélt. Számszámokat terjesztett elő, amelyek azt bizonyítják, hogy a háztulajdonosok a házbérendelet kiadása előtt nagyon is kihasználták a konjunktúrát.

1909—1915. években 46 millió koronára rugott a stájerolások tiszta összege, amibe az új házak hozadéka nem volt beleszámítva. Ha a polgárokat ekkora adóemeléssel sújtották volna, bizonyára felszaggatják a közeletet. A budapesti házak hozadéka 1912. évben 127 millió korona, 1915-ben pedig 217 millió korona volt. A nyers házbérhozádek több mint 40 százaléka adómentes, viszont nem tapasztalhattuk, hogy a házak 40 százalékaiban ehhez képest alacsonyabbak lettek volna a bérek. A háztulajdonosok egy része a hadbavonultak házbérbátárléka miatt oly terhet visel, amelyet közfeladat volna viselni. Jogos, hogy megtérítsék nekik ebbeli káruk egy részét.

Ha a rendeletet megváltoztatják, a házbérémelést csak kis percentig szabadna engedélyezni. Ha a háztulajdonosok most el is vannak zárva attól, hogy kihasználják a háborús konjunktúrát, rekompensálódnak azzal is, hogy ingatlanuk értéke óriási módon emelkedett. Goda Géza válaszolt a felszólalásra. A háztulajdonosok tőkét ugyanolyan elbánásban kell részesíteni, mint más tőkét, s így a házbérémelést elvi szempontból eltiltani nem szabad, de viszont szociális szempontból a lehető legalsóbb határra kell redukálni. Még így is, a nagy házbérfizetők bérét kell emelni, a kiesieket egyáltalán nem. A megbeszélés során az a vélemény alakult ki, hogy az emelést oly mértékben kell megegyezni, amely mértékben a fentartási költségek emelkedtek. Ezek átlaga körülbelül öt százalék, amihez hozzáadandó az öt százalékra eső adó is.

Azután a felmondások bizonyos esetekre vonatkozó megengedhetőségét tárgyalta a kormány a felszólalók. Nevezetesen oly esetekben, amikor a lakásra a bérbéradónak magának van szüksége, vagy ha a házat átépítés céljából le akarja rombolni.

Hangverseny

a nagyváradai rokkantakért.

Tarnay Alajos, Csillag Teréz a Vörös-Keresztnek.

Nagyváradon nem sokat kell magyarázni, hirdetni és körülírni, hogy ki az a Tarnay Alajos. A magyar zenei élet kevés nagysága között Tarnay az, akinek zongorajátékán keresztül lehet közelebb férni a nagy mesterek alkotásaihoz, mert művészetén egyenrangú az alkotókkal. Az ő zongora hangversenye, amelyet február másodikán a vármegyeház nagytermében tart, a háborús évek legnagyobb művészi eseménye.

Ez a nagy zenei genie nem anyagi szempontból keresi fel Nagyváradot, hanem a Vörös-Kereszt egyszerű tevékenységéhez akarja hozzácsatolni az ő hangversenyének tiszta jövedelmét. Hogy mit csinált a Vörös-Kereszt a háború alatt, arról köteteket írnak majd a háború történetének írói. Ez az egyület vette át a segítség ezerféle munkáját egész a székely akcióig és szünet nélkül folytatja nagy nemzeti munkáját, hogy megmentse a háború csapásaitól és rettentetéseitől a nemzetet, annak harcoló és dolgozó népét.

A hadseregen kívül a Vörös-Keresztben jögecsedik ki a magyarság élefszertartó ereje, önvédelme s regeneráló törekvése, ezért azt támogatni nemzeti feladat.

Nem egyedül jön Tarnay mester, magával hozza a Nemzeti Színház Csillag Te-

rézét, ezt a finom művészi nagyságot, aki klasszikus tökéletességgel ad elő vereket a hangverseny egyes számai között. Milyen egyszerű ez a hangverseny, ha a tarkítás maga is művészileg a legkiválóbb!

A hangverseny jövedelmét a nagyváradai rokkantak kapják, tehát véreink. Az előadás délután 6 órakor lesz a vármegyeházán, megelözi 5 től 6 ig tes, amelyet Novomeszky Imre ad, aki eddig ilyenfajta közreműködésével 4000 koronát szerzett a Vörös-Keresztnek.

Tarnay Alajos és Csillag Teréz február 2-án nagyváradai vendégszereplését kivételes művészetüket megillető rendkívüli érdeklődéssel kíséri a közönség. A Vörös-Kereszt egyület vezetősége élén Cziffra Kálmán dr főispánnal, dr Fráter Imrével, Pálly Pajsonéval és Molnár Gézával megtesz mindent, hogy a művész estnek legfényesebb sikere legyen. A hangverseny védnökségét, tekintettel arra a hazafis és emberbaráti célra, melyet egész jövedelmében szolgálni fog, Miskolc Ferenc dr és Cziffra Kálmán dr főispánok vállalják el.

A hangverseny programját részletesen megállapította a rendezőbizottság. E szerint a hangversenyt délután 5 órakor tes előzi meg, 6 órakor pedig Tarnay Alajos és Csillag Teréz szereplését egy előkelő nagyváradai uriaszony felolvasása vezeti be. A felolvasás után Tarnay Alajos szerepel, előkelő műsora legjavával, majd Csillag Teréz ritka művészetében gyönyörködhetünk, végül ismét Tarnay Alajos ad elő egy

Sikeres felderítések nyugaton.

Berlin, január 20. A nagyfőhadparancsnok jelentése:

Nyugati harctér.

Widsaetténél és La Bassé-től nyugatra visszavertünk ma éjszaka támadó angol járőröket.

Toller és a Rajna Rhone csatorna között vörtesbergi csapatok sikeres felderítő vállalkozásokat hajtottak végre.

Az ellenség véres veszteségei.

Keleti harctér.

Lipót bajor herceg vezértábornagy hadserege Különös esemény nem volt.

József főherceg vezérezredes harc vonala. A keleti Kárpátok Gábbortól északra keletre kisebb orosz osztagok több ízben megtámadták állásainkat, de sikertelenül.

Egy helyen a meglepetésszerűen benyomult ellenséget kényszerítésben visszavettük.

A Susita völgytől északra a románok megújították kétségbeesett támadásukat. Ugyanazokon a helyeken, ahol előző nap is támadtak.

Nehéz harcok után öt ízben véresen visszavertük őket. A támadók több száz halottan kívül, melyek állásaink előtt fekszenek, 400 foglyot is veszítettek.

Mackensen vezértábornagy hadserege portja. Erős havazás és rossz látási viszonyok akadályozzák tűzértségünk tévékenységét.

Ennek dacára német csapatok rohammal elfoglalták a Szereth mentén Nanesti helységet.

Macedóniai front.

A nappal és az éjszaka nyugaton telt el.

Ludendorff, első főszállásmester.

A „Magyarország” a Teleky-féle lószállításról.

Budapesti tudósítók jelentése:

A „Magyarország” mai száma a lószállítási ügyről nagyobb cikkben számol be.

A cikk elmondja, hogy a földbirtokosok és termelők szövetsége 1914. év nyarán alakult meg. Elnöke Teleky József gróf lett. Az igazgatóság tagjai között szerepeltek Pongrácz János gróf és Szinyei Merse Félix báró, továbbá Hajós Kálmán képviselő, akik összeköttetésbe léptek és szerződést létesítettek a berlini Zentral Einkauf Gesellschaft képviselőjével Palca R. G. vel. Ugyanis ettől megtudták, hogy Németország 10000 lovat akar bevásárolni Magyarországon.

Teleky, Hajós és Halmos Károly ügyvéd aki szintén igazgatósági tag, felutaztak Bécsbe és a hadügyminisztériumtól megszerzték az engedélyt a szövetséget részére a lóvásárlásra nézve.

Majd aztán Halmos Gyula ügyvéd azt a kijelentést tette, hogy ez neki Telekyvel és Tiszával egy külön üzletről, nem pedig a szövetséget, a szövetséget a nyereségből

csak bizonyos haszonrész illeti. A lószállítás végbe is ment, azonban a magyar lókereskedőket teljesen kihagyták a dologból, osztrák és német lóügynökökkel végeztették az egészet. Hiába fordultak a magyar lókereskedők panasszal a hadügyminisztériumhoz, ott nem tudtak rajtuk segíteni.

Mikor leszámolásra került a sor, Halmos ügyvéd a szövetséget igazgatósági ülésen — bár a vállalkozás 30 milliónyi hasznot hajtott — csak két és fél milliót vallott be, amelyből a szövetségnek csak 125 ezer haszonrészt adtak, a többit maguk között osztották szét.

Nanesti helységet elfoglaltuk.

Román és orosz támadások megghiusultak.

Keleti harctér. Budapest, január 20. (Hivatalos.) Nanesti helységet Namolosától nyugatra német ezredek rohammal elfoglalták.

József főherceg vezérezredes hadseregharcvonalala. A Susita völgytől északra román és orosz csapatok tegnap is támadtak. Mind az öt rohamuk megghiusult. Az ellenség ez alkalommal súlyos véres veszteségein felül 400 foglyot is veszített.

Belborttól északra visszavertünk orosz hirszerzőcsapatokat. Valea Putnánál felderítő osztagaink rajtaütöttek az ellenséges tábori őrsőkön.

Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregharcvonalala. Lényeges esemény nem volt.

Olasz és délkeleti harctér. A helyzet változatlan. Hófer.

Az antant elveszi a görög flottát.

Luganó, január 20. Hír szerint Anglia rekvirálni fogja a görög flotta 30 százalékát. Az ezirányú lépések a legközelebbi napokra várhatók.

Wilson új jegyzéket küld.

Lugano, január 20. Az angol sajtó általában azt várja, hogy Wilson új jegyzéket fog kiadni. A lapok Balfour kommentárjait a központi hatalmak jegyzékére adott válasznak tekintik.

Változások az orosz kormányban. Nikolajevics nagyherceg kegyvesztett.

Budapest, január 20. (Saját tudósítónktól.) Stokholmból jelentik: Pétervári jelentés szerint Pokrovszky külügyminiszter a legközelebbi napokban lemondását benyújtja a cárnak.

Állítólag Nikolajevics nagyherceg is, akinek Pokrovszky hűve volt, kegyvesztett lett, s a cár rövidesen fel fogja menteni a kaukázusi hadsereg főparancsnokságától.

Hír szerint Bark orosz pénzügyminiszter szintén lemondott.

A lengyel állam küldöttségének utja.

Budapest, jan. 20. (Saját tudósítónktól.) Berlinből jelentik: A lengyel államtanács küldöttsége legközelebb Berlinből Budapestre, Szófiába és Konstantinápolyba utazik, hogy a szövetséges államok kormányával hivatalosan közölje a lengyel állam megalakulását.

Az oroszok erősen védeni akarják Galacot.

Budapest, január 20. (Saját tudósítónktól.) Stokholmból jelentik: A Ruszkoje Szlovo jelenti, hogy az oroszok erősen felkészültek a Szereth torkolatánál megindított offenzívára. Az orosz hadvezetőség a siker érdekében a legmészszebbmenő áldozatoktól sem fog visszariadni, hogy a fenyegetett Galacot megmenthesse.

Az oroszok és a dunai hajózás.

Budapest, január 20. (Saját tudósítónktól.) Stokholmból jelentik: Az orosz hivatalos körök mozgalmat indítottak az alsó Duna hajózhatóvá tétele érdekében. Állítólag a дума összehívása is emiatt maradt függőben.

Lovagias ügy

Jánossy Gyula és dr. Dajka Endre között.

Még a világháború kezdetén történt, hogy Jánossy Gyula rendőrkapitány harajótt látogatába Nagyváradra. Itt arról értesült, hogy Dajka Endre dr. rendőrkapitány róla nyilatkozatot tett, amelyet aztán előtte is megismételt. E nyilatkozat úgy hangzott, hogy „Jánossy Gyula a szerencse fia”. A dologból lovagias ügy lett.

Jánossy Gyula segédei Orbán Sándor katonai fővivőmester és Örmény Gyula városi építész voltak, Dajka dré Szeghalmy Sándor dr. és Törös Lajos. A segédek és a felek abban egyeztek meg, hogy megvárják a világháború végét, akkor elintézik a lovagiaság szabályai szerint ezt a nagy ügyet is. Lehet, hogy ez a kijelentés egyoldali volt, de ki emlékszik most ilyen nűánszokra?

Jánossy Gyula visszament a cspatához s pusztította az ellenséget. Dajka Endre dr. pedig a közigazgatás javítására írt jeles cikkeket, amik országos nevet szereztek neki s gyorskorlatilag is bevezetett sok helyes újítást. E működése közben összehűködése támadt s tudjuk, mi történt.

Jánossy Gyula rendőrkapitányt felmentette felettes hatósága a katonai szolgálat alól s ő átvette hivatalát. Legelső dolga volt segédei útján megsürgetni Dajka drt, hogy miután egyik segédeje, Törös Lajos meghalt, szonnal nevezzen mag segédet, hogy az ügyet lovagiasan elintézhessék. Mit felelt Dajka dr erre, nem tudjuk.

Valamit mi is fűzünk az esethez. Két rövid kérdést.

Először: okos dolognak tartják e okos emberek a nagyváradi rendőrség ügyeit most már lovagias affér alakjában ismét a nyilvánosság elé cipelni?

Másodsor: nem lett volna e egyszerűbb ezt az egész dolgot két barátságos kimagyarázó, engesztelő szóval elintézni?

A legutóbbi budapesti „lovagias” affér nyomán egyébként olyan országos felzúdulás támadt minden párbaj ellen, hogy bizton reméljük, a függőben levő ügyet higgadtan és békésen fogják tudni megoldani, amint azt a közönség joggal elvárja.

A német „rémhajó”.

Berlin, január 19. A Lokalanzeiger-nek táviratozzák Genfből: Az entente körében nagy a rémület egy új német Möwe miatt, amely már eddig is számos hajót elsüllyesztett mintegy 70.000 tonnatartalommal, amelyeknek értéke 80 millió márka. A Pernambucconál partraszállott legénység tíz elsüllyesztett angol és francia hajó menekültje. A négy eltűnt francia segédcsirkáló közül három elsüllyedt, egy pedig valószínűleg az ellenség kezébe került. Az új Möwe, mely ezeket a megtorpedozásokat végezte, nyomtalanul eltűnt.

Az új Möwe.

Lugano, január 19. Az angol kereskedelmi hajózás körében valóságos pánik tört ki a miszkus német cirkáló eredményes tevékenysége miatt. December folyamán több mint 50.000 tonnát süllyesztett el az új Möwe, amelynek nyomára sem tudnak jönni.

Az új Möwe foglyai.

Budapest, január 20. (Saját tudósítónktól.) Berlinből jelentik az új Möwe hajó csodálatos teljesítményeivel kapcsolatban:

A kobozmányi parancsnokság vezetője, Badewitz tiszthelyettes, a Yarrowdale angol gőzös német parancsnoka, aki az elfogott angol hajót a szvinemüdeni kikötőbe beszállította, elmondta, hogy a Yarrowdale-n több mint 400 főnyi fogoly volt, akiket egyetlen egy revolverrel féken lehetett tartani.

Oroszország külön békére tett ajánlatot.

Budapest, január 20. (Saját tudósítónktól.) Berlinből jelentik: A Telegraphen Union jelenti: A moszkvai Utro Rossij szerint az orosz kormány tudatta Bulgáriával, hogy Oroszország kész területeket átengedni Bulgáriának Macedoniában és Dobrudzsában, ha különbéket köt a négyesszövetséggel. Természetesen Oroszország minden erre vonatkozó kísérlete eredménytelen maradt. Oroszország állítólag hasonló ajánlatokat tett Törökországnak is.

Bratianu Moszkvába szökött.

Budapest, január 20. (Saját tudósítónktól.) Luganóból jelentik: Hír szerint Bratianu családjával együtt, hosszabb tartózkodásra Moszkvába érkezett.

Érettségi bizonyítványt kapnak a hadbavonultak.

Jankovich Béla vallás és közoktatásügyi miniszter az 1892—1898. évfolyambeliak pótszemléje és az 1899. évi születésűek szemléjére való tekintettel két körrendeletet bocsátott ki.

Az első rendelet, mely valamennyi tantérület királyi főigazgatóságának szól, úgy intézkedik, hogy a pótszemléken bevált 1892—1898. évfolyamu tanulóknak a folyó tanévben látogatott osztályról szóló bizonyítványuk a folyó tanév első felében tanúsított előmenetelük alapján bevonulásuk előtt három nappal kiadandó. A VIII. osztályt elvégzett tanulóknak ugyanekkor az érettségi bizonyítványt is ki kell adni. Ezeket a tanulókat az 1916—1917. tanév második felére esedékes tandíj és az érettségi vizsgálati díj fizetése alól fel kell menteni.

A bemutató szemlén bevált 1899. évfolyamu VII. és VIII. osztályu tanulók esetleges korábbi bevonulására való tekintettel elrendeli a miniszter, hogy ezekben az osztályokban a tananyag lényeges részei alkalmas összetegialások útján már folyó évi február hó végéig befejeztessenek.

A második miniszteri rendelet a pótszemlén és a bemutató szemlén alkalmasnak talált tanítóképző intézeti növendékek kedvezményéről intézkedik. A rendelet szerint a most lefolyt pótszemlén alkalmasnak talált és január 29. én bevonulni tartozó 1892—1898. évfolyamu tanítóképző intézeti növendékek közül azoknak, akik jelenleg a tanítóképző intézet I., II., vagy III. osztályának rendszeres tanulói, a folyó tanévről szóló évvégi osztálybizonyítványuk minden vizsgálat nélkül bevonulásuk előtt három nappal kiadandók. A pótszemlén alkalmasnak talált azok a növendékek, akik a tanítóképző intézet IV. osztályának rendszeres tanulói, a folyó tanév végéről szóló osztálybizonyítványukat, a tanítói oklevéllel együtt, szintén minden vizsgálat nélkül megkapják.

A bemutató szemlén alkalmasnak talált 1899. évfolyamu növendékek közül azok, akik a tanítóképző intézet I., II. osztályának rendszeres növendékei, ha bevonulásukat igazgatójuknál szabályszerű katonai behívóval igazolják, az évvégi bizonyítványt egy héttel a bevonulás előtt minden vizsgálat nélkül megkapják. Az 1899. évben született és a szemlén alkalmasnak talált azok a növendékek, akik a tanítóképző intézet III., vagy IV. osztályának rendszeres növendékei, osztályuknak megfelelő február hó elsején kezdődő és február 28. án végződő külön előkészítő tanfolyamon vesznek részt. A tanfolyam végén az érdekelt tanulók az illető osztály tantárgyaiból osztály és osztályképesítő vizsgára lesznek bocsájtva és ennek sikeres kiállása esetén a IV. éves növendékek befejező képesítő vizsgálatra is bocsájtatnak. Mindezek a vizsgák úgy tartandók meg, hogy azok február hó 28. ig teljesen befejeztessenek. A vizsgát sikerrel kiállott tanulóknak osztálybizonyítványuk, illetve a IV. osztályu növendékeknek tanképesítő oklevelük a katonai szolgálatra való bevonulásuk előtt kiállítandó és kiadandó. Tandíjat a tanév II. felére és vizsgadíjat ezek a tanulók sem fizetnek.

Segítsünk a székelgy méhészkollegákon.

Felhívás a X. méhészeti kerület méhészeihez.

Minden nemes szívből általános megdöbbenést és részvétet keltett a szerencsétlen székelgyek szomorú sorsa, kiket földön futóvá tett az embertelen oláh betörés, mely kedves fészektől fosztotta meg őket. Ott állnak a szenvedők között a mi méhész testvéreink is, kik méheiktől megfosztva, a szótrombolt méhes romjal felett siránkozva, reménytelenül várják a szép tavaszt, midőn a havasok enyhe völgyeiben asztalt terít szorgos kis munkássik számára a jószágos Teremtő. De fájdalom, a vidéken nincs egyetlen méhecske, mely meglátogatná a kies völgyeket. Nincs egyetlen méhész, ki csak egy családdal is dicsekedhetne. A legutolsóig tönkretette a vad oláh csorda a szorgalomnak a kedves mintaképeit.

Csak mi méhészek, mi vagyunk képesek elképzelni: mi az méhésznek lenni és mi az a méhektől megfosztva állani. Micsoda fides gyönyörűség reánk, midőn a tavasz legelső enyhe sugara kialszja téli álmaik rejtekéből méheinket, s halljuk azt az édes zenét, mely gyönyörrel tölti el lelkünket, látva azon örömteljes sürgést forgást és szép fejlődést, melyet a tavasz legelső ajándékából, a virágok nektárából varázsoztak a szorgos kis munkásaink. Lelki szemeink előtt már megjelenik a szép tavasz enyhe sugaraival a képzeletben halljuk méheink édes zsongását. Kaptárakról, mézes bödönökről gondoskodunk. Vannak már olyanok is, kik a jövő évi költségvetéssel foglalkoznak, sőt a várható bevételről is számadást készítettek.

Azért kérem a kedves méhésztársakat, gondoljanak a szegény méhész testvéreinkre is. A kiknek egy-egy méheszaládjára nélkülözhető, ajánlja azt fel illő áron a szegény erdélyi menekültjeink javára. Számosan már is felejtették méheszaládoktat ezen célra. Mi is, kik itt békésebben eszünk háborus kenyérünket, ne vonjuk ki magunkat a felebarátai szorulat cselekedetei alól. Kérem azért kedves méhész társaimat, jelentsék nálam: minő árban és hány törzsei hajlandók átengedni a menekültek részére és hogy a törzsek milyen állapotban vannak?

Jóindulatú elhatározásukat szíveskedjenek velem a nagyváradi miniszteri kirendeltséghez címezve sürgősen közölni, hogy én az eredményről felsőbb helyen mielőbb jelentést tehessek.

Szíves jóindulatukba vetett bizalommal vagyok.

Méhésztársi szeretettel
Nemes Győző,
a X. méhészkerület vezetője.

Megvettem egy nagy mennyiségű

eredeti berliniszabású finom, szép és
sikkes mellfűzöt
és azokat igen szolid áron bocsájtom
nagybecsű vevőim rendelkezésére.

Keszenbaum Juliska

fűzőszalonja Nagyvárad, Rákóczi-ut 6. sz.

A Katholikus Népszövetség negyedik háborus délutánja.

Az 1916—17 ily téli évadban ma rendezi a Kath. Népszövetség negyedik háborus délutánját a Kath. Kőr Szent László termében. A Népszövetségnek ezek az ünnepélyei mindenkor Nagyvárad egész műértő társadalmát megmozgatják; a műsor változatossága és tartalmasága méltán kelt érdeklődést a legszélesebb körökben.

A mai ünnepélynek a rendezőség hangverseny jellegűt adott; ének- és zeneszámok sorakoznak Mellau István ünnepi beszéde köré, mely a keresztény világfelfogás fénye mellett fogja megvilágítani a háboru és a szenvedés most oly szomorúan aktuális problémáját. Az ünnepély keretében mutatkozik be először a nagyváradi közönség előtt S. Nyisztor Albertné Hannig Vilma urasznony, akinek kiváló énekhangja eddig a vidéken tartott több nagysikerű hangversenyen feltűnést keltett. Nagyváradon műdalokkal és az Aida-ból egy pompás kettőssel fog fellépni, mely utóbbi nővérével, dr. Krüger Aladárné Hannig Mici és S. Nyisztor Albertné Hannig Vilma, zongorán kíséri Resch Mihály.

A részletes műsor a következő:

1. *Boieldieu*: Nyitány a Fehér asszony című operából. Előadja a 70. gyalogezred zenekara.

2. Műdalok. Éneklő S. Nyisztor Albertné Hannig Vilma, zongorán kíséri Resch Mihály.

3. A háboru és a szenvedés. Beszéd. Tartja Mellau István.

4. a) Goldmark: Menyasszony éneke. b) Grieg: Törpék barátság. Előadja a 70. gyalogezred zenekara.

5. Nagy kettős az Aida operából. Éneklő dr. Krüger Aladárné Hannig Mici és S. Nyisztor Albertné Hannig Vilma. Zongorán kíséri Resch Mihály.

6. Schubert: Magyar dal egyveleg. Előadja a 70. gyalogezred zenekara.

Az ünnepély pontosan délután 5 órakor kezdődik. Bérleti díj nincs, de szíves adományok köszönettel fogadtnak.

Fenntartott helyek a Kath. Kőr háznagyánál ma d. e. 11—12 óra megválthatók. Felülfizetéseket köszönettel fogadnak és hírlapilag nyugtáznak.

A csoportvezetők szíveskedjenek a rendezőség megalakítása végett d. u. 4 órakor a Kath. Kőrben megjelenni.

Az árdrágítók árnya elkobzásáról dönt a Kuria.

Az árdrágítók ellen hozott törvényt, ha jó régen lépett is már életbe, a bíróságok még mindig nem egyformán alkalmazzák. Vitás különösen az a kérdés: mi történjék azzal a portékával, amit az árdrágító felhalmozott és spekuláció céljaira használ.

A fővárosban egy kereskedőnél közel fél millió korona értékű árut talált a rendőrség s amint egyes lapok írták, azt lefoglalták — állítólag — a kir. ügyészség utasítására. Sőt a híradás szerint a rendőrség már intézkedett volna, hogy az áru elárvereztessék.

Pedig nem egészen bizonyos, hogy ez megtörténik s még nem is vitán felül álló kérdés, van-e helye az elkobzásnak árdrágítási perekben. Legalább az egyes kir. táblák Budapesten, Kolozsvárott és Szegeden más és más döntést hoztak erre nézve.

A Kuria jogegységi tanácsa február 9-én ülést fog tartani, amelyen döntést hoznak majd a jövőben kell, hogy ez irányítója legyen a bírósági praxisznak. Az ülést legfőbb bíróságuak vezetője, Günther Antal kuriai elnök hívta össze, akként formulásván az eldöntendő kérdést:

„Az árdrágításról szóló 1916. évi IX. t. c. 1. § ában tiltott módon beszerzett közérdeklőségi cikk olyan tárgy-e, melyet a btk. 61. § a, vagy más törvényes rendelkezés alapján el kell kobozni?”

A föltett kérdésben hivatkozás történik a Btk. 61. § ára. Es a paragrafus akként intézkedik, hogy a büntett, vagy véttség elkövetésénél használt eszköz elkobzandó.

Szétküldik az élelmezési-jegyeket

Február elsején lép életbe az új rendszer.

Tudatom a város közönségével, hogy az országos közlelmezési hivatal elnökének 10/1916 számú rendelete alapján 1916. év február 1-én életbe lépő burgonya, szir, cukor, kávé, pótkávé és tea utalványok kézbesítését Nagyvárad város közlelmezési ügyosztálya a posta útján holnap, hétfőn megkezdi.

Mivel a tértől vevény aláírása ellenében, kizárólag a családtagok, vagy meghatalmazottak (férj, feleség, háztartásvezető) vehetik át az utalványokat, felhívom az alább felsorolandó utcák lakóit, gondoskodjanak róla, hogy arra jogosult egyén vehesse át hétfőn, vagy kedden a kézbesítő levélhordótól az utalványokat.

Az utalványok kézbesítése a következő utcákban kezdődik meg:

Alapi, Akadémia, Aradi, Arany János, Aranyoldal, Alich, Arvánáz, Állatvásártér, Bem, Bajza, Balassa-tér, Bányász, Bástya, Bathory, Bathányi, Beöthy Ödön, Bethlen, Bóka, Bómer tér, Bertsey György, Bölcsőde, Bányai liget, Cigánytelep, Csáki, Csengeri, Cserepszia, Damjanich, Daru, Daniel, Dák Ferenc, Dorogosoldal, Dudek, Epöskert, Erzsébet liget, Erzsébeti emléktér, Farkas-télap, Fábán Lajos, Fácánor, Fecské, Ferenc, Bogoly, Franciasor, Fárdó, Fizes és Fizesfatalepeken.

Figyelmeztetem a közönséget arra, hogy február 1-től kezdve csak a kiadott utalvá-

1 kg. jó minőségű

CSOKOLÁDÉ

!! 1 dobozban 40 tábla !!

K 19.50.

ASZÓDI MIHÁLY

Kossuth-utca.

Viszont eladóknak árkedvezmény.

nyok ellenében lehet burgonyát, zsírt, cukrot, kávét, pótlóvívet és teát vásárolni, ezért utalványait őrizze meg mindenképp, mert senki másodszor utalványokat nem kaphat. A közéletvezérlési ügyosztály hivatalos pecsétjét nélkülöző utalványok, valamint egyes leszállított szelvények érvénytelenek és elkobozhatók. A 2536—1916. O. K. H. e. számú rendelet következtében foganatosított készletek összeírása alapján, egyes utalványokból már le vannak vágva a szelvények arra az időre, amelyre az utalvány tulajdonosának elegendő készlete van.

Nagyvárad, 1917. január 20. án.

Lukács Ödön,
polgármester helyettes.

HIREK

A Szigligeti Társaság közgyűlése.

A nagyvárad Szigligeti Társaság 1917. évi január 28. án délelőtt fél 12 órákor, a városi színház nagytermében

évi közgyűlést

tart, amelyre a Társaság t. tagjait eszenuel meghívjuk.

Tárgysorozat:

1. A főtitkár évi jelentése.
2. A zárszámadások.
3. Tisztújítás.
4. Esetleges indítványok, amelyek az alapszabályok szerint 3 nappal a közgyűlés előtt az elnökséghez beérkeztek.

Nagyvárad, 1917. január 20.

Sas Ede
főtitkár.

Dr. Adorján Ármán
ügyvezető alelnök.

Sorozzák

az orgonasípkokat, egyelőre csak németországban. Lehet, hogy mi is majd odaérünk, de hát ha a többit kibírtuk, ezt is majd csak elviseljük valahogy. Megszokjuk az orgonátlan templomot is, a mint megszokjuk majd a harangtalan templomot, a husztalan napot, a zsírtalan ételt, a szívtartalan trafikot, a fénytelen világitást. S megszokjuk a pótlóvívet, mint ahogy megszoktuk a többi pótlóvívet.

A teapótlókról már elhiszük, hogy jobb a japán teánál, megesküszünk rá, hogy a babtorta gesztenyetorta, a kávépótlókkal ugy vagyunk, hogy már pótolni se érdemes, mert ima nélkül is meg tudunk élni, a nikkeipénzt vaspénzzel helyettesítjük, az asztalt papírral, a papírt adóssággal s az adósságot csendes elmúlással, az élelmi-szeret jaggal s behozzuk majd a jótékony-sági jegyet is.

Megszoktuk már mindent, lábunkat vasgépvel pótoljuk, félszemünket vitézségi éremmel, eszmatalpat csirizes papirossal, emberbaráti tetteinket hazafias szónoklatokkal. Átalakult a gyomrunk, az érzékenységünk, a lépünk, a májunkt, a vesék, a zsebünk, a morálunk s a hőmérsékletünk.

Berendezkedünk kisebb falatokra, nem sértődünk meg, ha diplomatáinkat samaraknak nevezik, kezdjük a háborus riportokat novelláknak nevezni s a haditudósítók írásait történelmi regényeknek. Pótolnak, pótolnak, mindent mindennel pótolnak, talán, ha majd egyszer tökéletesek leszünk a pótlás technikájában, a lehetetlent is pótolni tudjuk a lehetőséggel s akkor a pótlások

értők kitalálják azt is, hogy a háború hogy lehetne pótolni békével? Erre aztán rögtön örökös szabadságot kérünk.

Teleszky köszönete a sajtónak. Teleszky János pénzügyminiszter levelet írt Rákosi Jenőhöz, az Orthon írók és hírlapírók köre elnökéhez, melyben meleg szavakkal mond köszönetet a magyar sajtónak, a hadiközlés sikere érdekében kifejtett megbecsülhetetlen közreműködéséért.

*** Vasárnap a plebánia templomokban.** Vasárnap, a nagyvárad plebánia templomokban az isteni tiszteletet a következő sorrendben tartatnak: a várad olasz plebánia templomban: reggel 7 órákor, 8 órákor szentmise, délelőtt 9 órákor ünnepélyes szent mise és szentbeszéd, délelőtt fél 12 órákor szentmise; délután 3 órákor litánia, este fél 7 órákor szentbeszéd és háborus ájtatosság; — a Szent László templomban: reggel 7 órákor csendes mise, 8 órákor prédikáció és fél 9 órákor a tanulók miséje, délelőtt 9 órákor szent beszéd és ünnepi szentmise; 11 órákor szentmise; — délután 3 órákor litánia, este 6 órákor szent beszéd és háborus ájtatosság; — a várad velencei plebánia templomban: reggel 7 órákor szent mise, reggel 9 órákor ünnepi szentmise és szentbeszéd; — délután 3 órákor litánia és este 6 órákor prédikáció és háborus ájtatosság.

*** Balás Elemér dr. budapesti felolvasása.** Dr. Balás Elemér a kir. törvényszék elnöke a folyó évi január hó 25. ik napján este fél 7 órákor fogja megtartani Budapesten a Budapesti Ügyvédi Körben (V., Szemere utca 10) „A gyorsított eljárás gyakorlati tapasztalatairól” című felolvasását. A Budapesti Ügyvédi Kör már szét is küldte a meghívókat a felolvasó estélyre.

*** Rendkívüli városi közgyűlés a kölcson ügyében.** A belügyminiszter ugyan jóváhagyta Nagyvárad város legújabb millió kölcsönét, de nagyon erős bírálatban részesítette a város gazdálkodását. Azokból a tételekből, amelyek fedezésére a város a kölcson felvételét kérte, a miniszter törölt egy 280000 koronás tételt, amelyre másként kell fedezetet találni. A városi tanács tegnap foglalkozott a miniszter leiratával. A miniszter intézkedése folytán most egészen új kötelezet kell a kölcsonre kiállítani, amelyet be kell mutatni a törvényhatóságnak. Ezért még e hónapban rendkívüli városi közgyűlést tartanak. — A kifogásolt 280000 koronát pedig függőkölcsönből fedezik.

*** Alispáni jelentés a megyei rekvirálásról.** A Biharvármegyében elrendelt rekvirálások végleges eredményét még most sem lehet megállapítani azért, mert egyes járásokból a főszolgabírói jelentések még mindig nem érkeztek be. A január 15-ig beérkezett eredményről Fráter Barnabás alispán tegnap jelentést küldött az Országos Közéletvezérlési Hivatalnak, amelyben jelenti, hogy a megyében a rekvirálások még nem nyertek befejezést, de a megyére kivetett 300 vagon 70 százaléka már biztosítva van. A kontingensből még hiányzó 30 százalék megszerzésére az alispán alapos reményt táplál s azt hiszi, hogy a jövő hét közepén a rekvirálások végleges és kielégítő eredményét jelentheti.

*** A nagyvárad ref. Leányegyesület** február 7. én nagy hangvételű rendez. Steinhacker Ády elnök vezetésével most állítja össze a programot.

*** Katonai kitüntetések.** A hivatalos lap közli, hogy a király Frost Vencel 101. gye. bel. tart. hadnagyot és Kemény Gyula 37. gye. bel. ezredorvost újlag a legfelső dícsérő elismeréssel tüntette ki, Biró Gyula 37. gye. bel. tartalékos hadnagyot pedig a legfelső elismeréssel tüntette ki.

A nyugdíjas tanítók segítése. A vall. és közoktatásügyi miniszter körrendeletet bocsátott ki, mely szerint az e célra rendelkezésre bocsátott fedezet keretén belül a nyugdíjas tanítókat, óvókat és tanítósegédeket 100 és 80 koronás egyszerűsített segélyben kívánja részesíteni. Ezért a segélyérti hatósági bizonyítvánnyal igazolt teljes szegénység esetén bélyegmentes kérvényben lehet pályázni. A kérvényt az állandó lakóhely szerint illetékes kir. tanfelügyelőséghez kell benyújtani, ahol a szükséges felvilágosításokat is megadják.

*** Vetítő-előadás a Katholikus Körben.** A nagyvárad Katholikus Körben kedden ismét érdekes vetítő előadás lesz. Ez alkalommal dr. Géczy József teológiai tanár tart előadást a Török birodalomról. Az előadás közben pompás vetített képeket mutatnak be. Az előadás végén pedig érdekes mozgóképek kerülnek a vászonra, Háborus hirodó címmel.

*** Sebesült és beteg tisztok jelentkezése.** Mindazon tisztok (havidíjasok) és tiszt (havidíjas) jelöltek, akik a harctérről visszatérve, betegségük miatt, vagy mint lábadozók magán ápolásban vagy magán kórházban a város vagy megye területén szabadságon vannak, vagy valamelyik pöttestnél vagy az állomáson könnyebb szolgálatot teljesítenek, kötelesek f. évi január 26-án d. e. 10 órákor (Kossuth Lajos-u 15/a I. em.) személyesen jelentkezni. Amennyiben valakit betegsége a személyes megjelenésben gátolna, ezen körülményt katonai orvosi bizonyítvánnyal, ha pedig ilyen orvos nem áll rendelkezésre, hatóságilag láttamozott polgári orvosi bizonyítvánnyal tartozik igazolni. Fülöpp Artur altábornagy, állomásparancsnok.

*** Éjezekai razzia Nagyvárad utcáin.** Az utóbbi időkben felbujtó bűntörések készítették arra a rendőrség bünygi vezetőségét, hogy szűkebb körű razziát tartssanak Nagyvárad utcáin. Jánossy Gyula rendőrfőkapitányhelyettes személyes vezetés mellett tegnap este tartották meg a razziát, rendőrtisztviselők, detektívek és rendőrök több csoportot alkotva bejárták a várost, különösen a szélső, sötét, elhagyatott régiókat, korcsmákat és lebujszkat, ahol a társadalom salakja összeverődik. A razzia meg lehetős eredményt hozt, sikerült összeszedni mintegy 50—55 egyént, férfiakat és nőket egyetesen, akiknek legtöbbször hely és foglalkozás nélkül csavargott a városban. Mindenesetre ajánlatos, hogy a razziákat tovább is folytassák, miáltal a közbiztonságra nézve veszélyes alakoktól rövidesen meg fog tisztulni a város. Csakis ilyen praeventív intézkedésekkel lehet megakadályozni, hogy a meglehetősen megszáporodott lopási esetek száma megesapponjon, annál is inkább, mivel a háború folytán megkisebbedett rendőrlégénység a közbiztonság fentartására egyedül képtelen. A rendőrlégénység is sokat vár ezen akciótól.

A király látogatása az olasz fronton.

Bécsből jelentik: A király Tirolban meglátogatta a csapatokat, mindenütt valóságos diadalutban volt része. Jenő főherceg a hó 15-én a hadseregparancsnokság székhelyére kísérte az uralkodót, onnan a főhadiszállásra, hogy a katonai helyzetet megbeszéljék.

A főhadiszálláson a király átadta Jenő főhercegnek a Mária Terézia rend katonai nagykeresztjét.

Jenő főherceg kíséretében a király tovább ment a front különböző részeire, így a Vilgerath-i fensikra, dicsőséges hadjárata emlékjéhez, ahol az olasz offenzívát megkezdette.

A császárvadászok meghívták a királyt megutköz ebédre, amit a király elfogadott, a legöregebb császárvadász mondott felköszöntőt az uralkodóra, amire a király meghatottan válaszolt.

17-én a király Val Saganába ment, ahol tiszteletére a helységet feldíszították, fellobogózták. Itt Jenő főherceg, a király hadteste győzelmének színhelyén arra kérte az uralkodót, hogy ő is tűzze fel a Mária Terézia rend katonai nagykeresztjét, amit a király lelkes örömmel elfogadott.

Után Trientbe ment a király, este pedig Innsbruckba, ahol a királynéval találkozott, onnan visszatértek Bécsbe.

* Tisza bécsi tanácskozásai.

Bécsből jelentik: Tisza István gróf miniszterelnök Roszner Ervin báróval és Czernin külügyminiszterrel tárgyalt Bécsben; este pedig visszautazott Budapestre.

*** Megdrágul a kávé.** A Kávéközpont létrejöttének az volt a legfőbb megokolása, hogy kevés a kávé és csak a centralizálással lehet a helyes elosztást elérni és az árak további emelkedését meggátolni. Értésük szerinti legközelebb mégis fel fogják a kávé maximális árát emelni. A drágítást a fuvardíjak emelkedésével okolják meg és ehhez képest még nincs elhatározva, hogy az ugynevezett bázisárak, t. i. a Budapest, Fiume és Zágrábban érvényes árak is emelkedni fognak-e.

*** Zsoldos katona.** A most tartó sorozáson Zsoldos Adorján, a szintársulat jeles tagját is bevették katonának. Zsoldos felmentéséért, miután sokoldalúsága révén hasznavehetősége és nélkülözhetetlensége kétségtelen, Erdélyi Miklós felterjesztést tett a miniszterhez, bár a 24 éven aluliakat a legtrikább esetben mentik fel. Ha be kellene vonulnia, Kárpáthy Zoltán cimszerepét Tompa Béla veszi át, akinek szerepköre ezután lényegesen kibővülne.

*** Új bélyegeink.** A posta- és távüzenetrendelések számára legújabb száma rendeletet közöl, amely szerint a Tull féle aratási jelenetet ábrázoló 15 filléres postabélyeghez hasonló kivitelben új 2, 3, 5 és 6 filléres postabélyegeket bocsátanak fokozatosan forgalomba. Az új 2 filléres bélyeg színe rozsdabarna, a 3 filléresé vörösesbolya, az 5 filléresé sötét zöld és a 6 filléresé türkizkék. Az eddigi 2, 3, 5 és 6 filléres postabélyegeket a jelenlegi készletek felhasználásáig érvényben maradnak.

*** Festő és rajziskola.** Contiú János festő, akinek Lugoson már hosszabb ideig tanított, festő és rajziskolát nyitott Szent László tér 14. sz. alatti festészeti műtermében. Beiratkozni lehet kétféleképpen is: Sal Ferenc utca 25. sz. alatt. Órákat tart d. u. 2-8 óra műtermében. Aht az természet után tartit festeni. Tandíj egy hónapra 35 korona.

*** Az éhség miatt kórházba vitték.** A mentőket tegnap délután telefonon értesítették, hogy Banosik Istvánné napeszmás asszony és 13 éves gyermeke a Lakatos utca 11. szám alatti lakásán rosszul lettek. A mentők kivonultak s az eszméletlen állapotban levő anyát és gyermekét be szállították a biharmegyei kórházba. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy mindketten az éhségtől veszítették el eszméletüket, egyelőre a kórházban nyartek elhelyezést.

* A Szent László koldusápoló

közgyűlése A Szent László koldusápoló és fiumentedékház egyesület január 28-án vasárnap d. u. 5 órakor tartja közgyűlését a Szent László menedékházban. A közgyűlést megelőzőleg választmányi ülés lesz.

*** Elhunyt matróna.** Özv. Kádár Józsefné szül. Tinkóczy Emilia. élete 74 ik évében, a halotti szentségek felvétele után elhunyt. Nagy család gyászolja. Temetése ma, vasárnap délután fél 4 órakor lesz a Halász utca 4. sz. háztól.

*** Hogyan mulatsanak a gyermekek?** Biharkeresztesről jelentik: Három suhancgyerek puskát lopott s lebe állt az uton. Arra ment Lesznár Tódorné 70 éves öreg asszony. Az egyik gyerek ráfogta a fegyvert s elsütötte. Az öreg asszony holtan esett össze. A csendőrség összefogdosza a gazfiokokat, akik azonnal védekeztek, hogy mulatságból lőttek rá az öregre.

*** Hol szerezhető be petroléum?** Tudatom mindazokkal, akik még január hóra szóló petroléumjegyre esedékes petroléumot nem kapták meg, hogy petroléum járandóságukat e hó 21-étől, illetve mátol kezdődőleg Sütő József Lukács György-u. 1, Klein József és Tea Pál u. 28, Tom Ferencné Vitéz-u. 31, Stole Henrik Hattyu-utca 50, Guttman Samuel Gillányi u. 2, Hagymássy Mórné Uri u. 29, Bisha Istvánné Rákóczi ut, Blau Mózes Hattyu u. 23, Fodor István Szőlőtelep u. 8, Buba és Tea Sza rovszky u. 2, Glüek József Hattyu u. 31, Sára Jánosné Szacsavay u. 58, Lichtmann Hermína Gillányi u, Kohn Farkasné Veres Balázs u., Drünner Bernát Kőzép u. 15, Vasvári Zeigmond Csengeri u. 14, Berger H-én Jókai-utca 2, Weisz Lajos Csengeri u. 146, Schwarz M. Jakab Szacsavay u. 28. sz. alatti cégeknel megvásárolhatják. Folytatólagosan beérkező és árusítás alá bocsáj tando további petroléum mennyiségéről a közönséget esetről esetre külön hirdeté ny utján fogom értesíteni, úgy, hogy e hó folyamán az esedékes petroléum mennyiségét mindenki megvásárolhatja. Nagyvárad, 1917. január hó 20-án. Lukács Odón polgármesterhelyettes.

Cukorka eladás Aszodi Mihály üzletében. Főüzlet Kossuth utca Sas palota. Fiók: Csokoládé Király Rákóczi-ut. Pászorok, Borok herceg Windiscgrätz tokai pincéből. Andrányi Arad, Domay Arad és Paluzyai Pozsony mind nemes fajta borok. Friss déli gyümölcs, dió, malagaszőlő, kraeh mandula gardinetnek. Friss szaloncukorka, összes létező likörök, szilvórium, rum, seprő és törkölypálinkák Finom valódi konyak. Zamatos teák és kiváló finom Aszodi 8 féle zamatu pörköltkávét készen darálva. Kugler-Gerbeaud bonbonok foraktárs. Főüzlet telefon 635. Fióküzlet telefon 610.

*** Jótékony adományok.** A polgármesteri hivatalhoz újabbban a következő adományok érkeztek:

Az áldozatkészség szobor javára a következők adtak: Weisslovits Lejos 40, Fleischer Jakab 20, Werner Herz Adolf 10, Sörger Mariska 10, Fodor István kereskedő 10, Sári József számvető őrmester tábori postás 251. sz. 214. Freund Editka 3, Egy katoná 4, Deutsch K. I. 20, Berger Benő és neje 10, Nagy Márton főszolgabíró gyűjtése: 74443, Tempelán D. sz. 6 vaskövi főszolgabíró gyűjtése: 21790, Huvv József 6, Bosnyák Gergelyné 10 koronát. — A menekültek javára: Harmath Károly táblabíró 10, Kovács Jenő 10, Andrányi Károly és Fia cég 500, Szabó Katalin 10, a Katolikus Kőr 1917. évi január 1-én tartott háborús délutánjának jövedelme 400 korona. — A vak katonák javára: Kráhm László 10, Fodor István kereskedő 10, Schön Harman 20, Klein Mózes 6, Adler Sándor 2, N. N. 2 koronát. — A harctéren küzdő katonák karácsonya javára; annak idején még a következők adakoztak: I.ányi Irénka 6, Südi Gyuláné 20, Bitaó Jánosné 4 koronát.

*** Halálozás.** Kohn Sándorné, Neumann Zeigmond oláhszenmiklósi malomtulajdonos és megvesztetési tag özvegye, tegnap elhunyt. Temetése holnap, hétfőn délelőlt 10 órakor lesz az Arany János utca 1. számú háztól.

*** Pályázat élelmiszerek szállítására.** A cs. és kir. kővetkezési kezelőség átirata alapján közöljük az érdekeltekkel, hogy az említett közetkezés kezelősége a február hóra szütséges bus, zsír, fűszer, fésztanemű és burgonya szütsételenek biztosítására pályázatot hirdet. Részletek feltételek a közetkezés kezelőségének iró éájában (Vár. 46 sz. szoba) tudhatók meg. Nagyvárad, 1917. január hó 20. A nagyvárad Kereskedelmi és Iparkamara: Szatmár Ferenc sk. elnök b. Dr. Sarkadi Lajos sk. titkár.

*** Husz vagon papíros.** A nagyközönségnek fogalma sincs arról, hogy mi-csoda lehetetlen viszonyolat idézett elő a háboru a papirgyártásban, tudvalevőleg a papir előállításához gyantára van szükség. Egy vagon gyanta a háboru előtt 1900 korona volt, ma 47000 koronát érnek ugyan ezért. Dacára ezen állapotoknak, a Tolnai Világlexikonának most megjelent VII köteté — azt mondhatók — felölmúlja az eddigi 6 kötetet. A kiadó igazi magyar gallériával állította ki ezt a kötetet is s így a Tolnai Világlapja előfizetőinek csak gratulálhatunk, amikor jóformán ingyen egy ilyen díszkötésű műhöz jutnak. Tudomásunk szerint egy egy kötet belüli ára 20 korona. A képek száma, a kifücs szöveg s az egész kiállítás igazi gyönyörűséget okoz az olvasónak. Tolnai Világlexikonának az a páratlan különlegessége van, hogy csaknem regény módjára lehet olvasni 160 egyetemtanár, író és hírlapíró áll össze, hogy ezt a 25 kötetre tervezett hatalmas művet megalkossa. Ausztria Magyarországon irodalmi vállalat ilyen apparátusát még nem indult neki, mióta könyvet nyomnak.

*** Magánöröklet adok** elemistáknak és I. II. oszt. polgáristáknak. Borboly Eva okl. tanítónő. Árvaház u. 3 sz.

Őszi és téli ruhák, férfi öltönyök, felöltők, festése és tisztítása. Függyöny, kézimunka, ke-lengye neműek tisztítása. Fekete festés elsőrendű kivitelben.

HALTENBERGER VILMOS

kelmefestő, vegytisztító és gőzmosógymárában Nagyvárad.

Gyár telefon sz. 34. Felvételi üzlet 14-69.

Köhögés, hurut, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatású szer a Farkas féle hurut szeletke. Ára 1 kor. Kapható Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi-ut 7/B. Tejkonzerv is kapható.

NYILTTÉR

A Denaturált szesz árak újabb maximálása.

A pénzügyminiszter a denaturált szesz árát felemelte, illetve újlag maximálta és erre vonatkozólag a következő felhívást tettük:

A pénzügyminiszter ur ó nagyméltóságától nyert felhatalmazás alapján közlöm a város közönségével, hogy az 1916. évi május hó 7-én kelt hirdetményemben foglaltakat hatályon kívül helyeztem és a denaturált szesz árát a következőkben állapítom meg:

Denaturált szeszmagylereskedők részére viszontelárusítás céljából az ár hordó nélkül 225 korona, tartoznak azonban cég-szerű előírással ellátott okmányban kötelezettséget vállalni arra, hogy a 748-916 M. E. sz. rendelet 3 §-ában foglalt jogkövetkezmények terhe mellett a beszerzett denaturált szeszt erjedéssel bíró viszontelárusító részére hordókban való eladásoknál 100 hektoliterfokonként legfeljebb 240 koronáért palackokban üveggel együttvaló eladásoknál legfeljebb 265 koronáért fogják árusítani.

A fogyasztók részére pedig palackokban való eladásoknál a legalább 90 fok alkoholtartalmu denaturált szesz eladási ára literenként üveggel együtt legfeljebb 2 kor. 80 fillér, kin érve pedig legfeljebb 2 korona 60 fillér lehet.

A denaturált szeszmagyárosok a denaturált szeszt csak olyan kisüzemeknek adhatják el, akik előzetesen írásban kötelező nyilatkozatot adnak, hogy tekintet nélkül a beszerzési forrásra az említett jogkövetkezmények terhe alatt a legalább 90 fok alkoholtartalmu denaturált szeszt a fogyasztók részére palackokban literenként üveggel együtt legfeljebb 2 korona 80 fillérért, kímérve pedig legfeljebb 2 korona 60 fillérért adják el. Ezen kötelező nyilatkozatok a denaturált szesz eladási lajstromhoz csatolva megrendők.

Iparvállalatok részére az ár hordókban való eladásoknál 835 korona, palackokban üveggel együtt való eladásoknál 260 korona 100 hektoliterfokonként, tartoznak azonban kötelezettséget vállalni arra, hogy a 748/916 M. E. rendelet 3 §-ában foglalt jogkövetkezmények terhe mellett kizárólag ipari célokra fordítják és másnak át nem engedik.

Kötelesek a denaturált szesz nagy és kis árusok a fent említett árakat feltüntetni árjegyzéket üzletbelyiségekben feltűnő helyen kifüggeszteni; és a készletükben lévő denaturált szeszt a fogyasztók között lehetőleg arányosan elosztani. A kik ezen rendelkezéseket be nem tartják, súlyos kihágást követnek el, mely 2 hónapig terjedhető elzárással és 2000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő, ha pedig megállapítható az így illetéktelenül elért nyeresége a pénzbüntetés a 2000 korona bírságon felül még ezen nyereség kétszeresére is kiterjedhet.

Mint hogy több oldalról panasza merült fel a maximális árak be nem tartása miatt fenti árak pontos betartását saigoruan ellenőrizni és ellenőriztetni fogom.

Jelen rendelkezések a mai napon életbe lépnek.

Nagyvárad, 1917. január hó 21-én.

Dr. Löblé László.

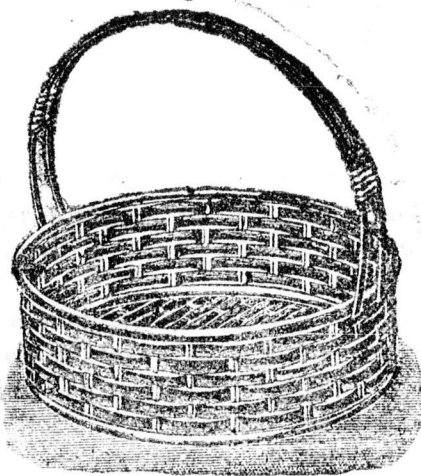
Főszerkesztő: Dr. KRÜGER ALADÁR
Felelős szerkesztő: Dr. PAPP KÁROLY

Vasárnap
A halálos csók
dráma 3 felv.
Előadások kezdete: Szombaton, vasárnap és ünnepnapon 8 órakor és hétköznapokon 5-kor.

Vasárnap
Szerelmi próba
vígjáték 3 felv.
Előadások kezdete: Szombaton, vasárnap és ünnepnapon 3 órakor és hétköznapokon 5-kor.

Vasárnap, hétfőn
Az utolsó pohár pálika
dráma 3 felv.
Előadások kezdete: Szombaton, vasárnap és ünnepnapon 8 órakor és hétköznapokon 5-kor.

Heti árjegyzék:

China ezüst kenyér kosár fogóval . . . 4 K
China ezüst cukor tartó fogóval . . . 4 K
China ezüst vaj tartó fogóval . . . 4 K
China ezüst cukor kosár fogóval . . . 4 K
China ezüst gyümölcs állvány tállal . . . 4 K
China ezüst dobányzó készlet tálcával . . . 4 K
China ezüst gyümölcs kosár színezve . . . 4 K
Alpaca torta állvány majolika betéttel . . . 4 K
Alpaca kenyér kosár majolika betéttel . . . 4 K
China ezüst talpas gyümölcs állvány . . . 10 K
China ezüst talpas állvány színes üveggel . . . 5 K
Majolika vizes kancsó színezve . . . 5 K
Majolika térszias tál 6 tányérral színezve . . . 5 K
Majolika virágváza roccoco színezve . . . 5 K
Likőr készlet tálcával aranyozva 6 személy . . . 4 K
Vizes készlet színes aranyozással 6 személy . . . 4 K
Boros készlet színes aranyozással 6 személy . . . 4 K
Sörös készlet színes aranyozással 6 személy . . . 4 K
Mosdó készlet fayence színes felszerelve . . . 10 K
Gyermek mosdó készlet színes felszerelve . . . 10 K
Cigaretta ezüst készlet felszerelve . . . 10 K
Fűszer készlet felszerelve állvánnyal . . . 10 K
Teás készlet színes aranyozással 6 sz. . . 12 K
Kávés készlet színes aranyozással 6 sz. . . 12 K
Mocca készlet színes aranyozással 6 sz. . . 12 K
Ebdlő készlet színes aranyozással 6 sz. . . 80 K
Ebdlő készlet sz. aranyozással Rococo 6 sz. . . 40 K
Ebdlő készlet sz. aranyozással Rococo 12 sz. . . 80 K

Evdőszközök, kávé felszerelések, vendéglői berendezések.

Répkerepezés, ablak üvegezés gyorsan és pontosan előnyös árban készül.

Eladás nagyban és kicsinyben.

KOMLÓS TESTVEREK

üveg nagykereskedés

Zöldfa-u. 13. Telefonszám 372.

Belépési felhívás.

A Nagyvárad Kerestudalmi és Forgalmi bank Részvénytársaság (Rimaróczy-utca 6. sz.) kezeleiben működő Takarékoság, segély és takarékszövetkezet 1917. évi január hó 1-én nyitotta meg

XVII. évtársulatát.

A belépés tetszés szerinti számú törzsbetétjegygyűjtéssel történik, melyet mindössze után hetenként egy korona fizetendő. Az új évtársulat 4 éven vagyis 208 héten át tart, aminek eltelté után a tagok az általuk megakarított tőkét az elért hozson eredményben való arányos részesedés mellett megkapják.

A törzsbetétek a takarékpénzületi kama hozásánál magasabb nyereséget is biztosított hoznak.

A törzsbetétet tagjaink kölcsönökkel folyósít váltóra vagy kölcsönvénnyre. A folyóított kölcsönök a napi befizetésekkel 4 év alatt törlesztettek le.

A befizetések vasárnap és ünnepnapon kivételével mindennap délelőtt 9 órától 12 óráig, délután 3 órától 5 óráig történnek. Beiratási díj 50 fillér 1 koronás havi befizetés után.

Vidéki tagok részére postatakarékpénzületi lapok adnak ki, amelyekkel befizetéseiket portómentesen eszterököltik.

Belépési szándékok felkértek, hogy fiúleheltségükben (Nagyvárad, Rimaróczy-utca 5 szám) mindelőbb jelentkezni szíveskedjenek.

Nagyvárad, 1916. december 31-én.

Takarékoság segély- és takarékszövetkezet Nagyváradon.

Biharvármegye központi járásának főszolgabírója.

83-1917.

Pályázati hirdetmény.

Az üresedésben levő **köröstarjáni segédjegyzői állásra** pályázatot hirdetek.

Az állás javadalmazása:

Kézpénzfizetés 1400 korona, két szoba, konyha, udvar és kertből álló természetbeni lakás, hivatalos kiküldetésekor 4 korona napi-díj és természetbeni fuvar.

Felhívom mindazokat, akik ezen állásra pályáznak, hogy az 1883. évi I. t. c. 6. §-a, illetve az 1900. évi XX. t. c. 3. §-ában előirt képesítésüket és az eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal fűszerelt pályázati kérvényüket folyó évi február 15-ig hozzám annyival is inkább adják be, mert a később beérkezőket figyelembe venni nem fogom.

A választást 1917. évi február hó 16-ik napjának délelőtti 11 óráján tartom meg Köröstarján község tanácsstermében, mely gyűlésre Köröstarján és Körösgyeres községek képviselőtestületei szabályszerűen egybehívandók.

Nagyvárad. 1911. január 12.

Nagy Márton,
központi főszolgabíró.

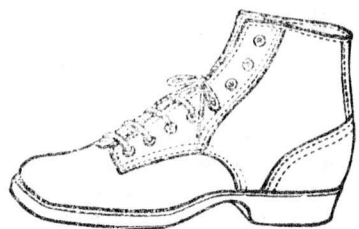
FACIPŐ-GYÁR

Haas Lipót

LINOLEUM

NAGYVÁRAD
RÁKÓCZI-UT 5. SZÁM.

Cipőfelsőrész bőrből,
talp és sarok fából.

Nagyság: 27-28, 29-35, 36-39, 40-48.
Ár: 14.-, 16.70, 19.40, 24.-K.

DETAIL

ENGROS

Helfy József utóda
NAGYVÁRAD.

KOSSUTH LAJOS-UTCA 7.

Telefon-szám: 51. Alapított 1868. évben.

Ajánl dús raktáráról előnyösen:
lisztes és gabonaszakokat, ponyvák-
kat, mindenféle legjobb kötélárut,
kender és papirzsinegeket,

szalmaszakok, pokróczok és
takarókat,

gazdasági erős esztrákot és fedél-
lemezeket, olajokat és gépszirt.

Nagy raktár kárpitós kellékekben.

Egyedő olosón 500.000 darab téglá. Ér-
tekezhetni a Nagyváradi Kereskedelmi és
Közpénzügyi Bank részvén, társaságnál Rimanócy-
utca 6.

IZSÁK LIDIA
elsőrendű művészalon

Nagyváradi,

Park-szálloda

Nagy Sándor-u. 1.

telef. sz. 53.

Fűzőket a legelső divat szerint 2 óra
alatt elkészítünk, kész fűzőkben egyenes
tartók, melltartók és harkótkben nagy
választék. Fűzőket választás végéig vi-
dókra is küldünk, tisztításokat és javítá-
sokat pontosan elkészítünk. Szilgietti
szabás művésznőnek egyedüli szállítója.

Telefon: 11-53.

Merza Kálmán

nyerges és szilgyártó Nagyváradi,
Rákóczi-ut 19. szám.

Telefon: 3-65 Telefon: 3-65

Tiszti nyereg és sziljázat, ko-
csizó és igás szerszámok, kocsi-
ülés, lábvédők és szerszámlak-
kok raktára.

Szőlőtörkölyt

kiégetett vagy kiégetetlen
állapotban legmagasabb ár-
ban vásárolunk.

Moskovits Mór és fia
Részv. Társ. Kolozsvári-u.

Szőlősgazdák és Kereskedők
figyelmébe!

RAFFIÁT

első rangot nagyobb meny-
nyiségben szállít

a Nagyváradi Hitelbank
részvénytársaság.

Zöldfa-utca 2. sz.

Janky Antal Utóda

(Cégtulajdonos Csatóry József.)

A legrégebbi fűszerüzlet
Nagyváradon.

A mai viszonyok közt való nehéz
beszerzési viszonyok dacára min-
denből teljes raktárkészletet tart

Nagyteleky és Arany János
utca sarkán lévő házban
egy csemegeüzletnek kivá-
lóan alkalmas

üzlethelyiség

március hó 1-re kiadó.

Értekezni lehet a házmester-
nél, vagy INCZE irodában,
Bómer-tér 3 ik szám alatt.

Vas és rézágak

afrik és lőszómatracok,
amerikai és sodrony-
ágybetétek: összehajtott
ágak eredeti gyári áron
kaphatók

Tátray Sándor

r-t.-nál Körös-utca 11.

Telefon szám: 558.

Mindenféle vidéki megrendeléseket a zonnal szállítunk.

Telephon 92. sz.

Alabástrom szappan

legjobb és legtisztább anyagokból készül, kitűnően habzó, igen tartós, teljesen lugmentes finom szappan kellemes illatánál fogva általánosan elvan terjedve

1 doboz ára 3 kor. 50 fillér.

EMIR

keleti hajfestő

legszebb fekete, vagy barna színre fest néhány perc alatt minden haját, bajszát és szakált. Teljesen ártalmatlan. Használata egyszerű és a festés igen sokáig tart. Óvakodjunk utánzatoktól csak **EMIR** névvel ellátott dobozokat fogadjunk el.

1 készlet ára 3 kor. 50 fillér.

Ha szeplőjétől és pattanásoktól meg akar szabadulni, ha üde, friss arcot akar, úgy használjon

alabástrom arczerémet

kétféle minőség van forgalomban nappali és esteli használatra

1 tégely ára 1 kor. 30 fill.

Fenti szerek kaphatók:

NÉMETH PÁL

„Arany Kereszt”
gyógyszertárában.

Nagyvárad, Szent László-tér.
(Városháza mellett)

Ő csász. és Apost. kir. Felségének

legfelső felhatalmazása folytán

44. CSÁSZ. KIR. ÁLLAMSORSJÁTÉK

polgári jótékony célokra.

Ezen sorsjáték 21.146 készpénz nyereményt tartalmaz, 625.000 kor. összértékben.

A főnyeremény 200.000 korona.

A húzás nyilvánosan Wienben, 1917. február 22-én fog megtartatni.

Egy sorsjegy ára 4 korona.

Sorsjegyek Wienben a csász. kir. államsorsjátékok osztályánál, III. ker., Vordere Zollamtsstrasse 5. sz. a., a m. kir. lottó- és sorsjátékok igazgatóságánál Budapest, IX. ker., Fővámház, továbbá a lottógyűjtődékekben, dobánytársulatokban, vasutaknál, adó-, posta- és távirádahivataloknál, váltóüzletekben stb. kaphatók. Játéktérvek sorsjegy vétek részére ingyen adatként ki. A sorsjegyek portómentesen küldetnek szét.

A csász. kir. államsorsjátékok vezérigazgatóságától.
Jótékonycélu sorsjátékok osztálya.

Beraktározás!

Áruk, kintok, termények stb. rövidebb hosszabb időre való beraktározására megtehető helyiségek, ezeken kívül boros- és szőlőszőlő, italok, kocsiszinek is állanak rendelkezésre. A beraktározott tárgyakat tűz- és betörés ellen biztosítjuk. Közeli közvilágosítással szolgál a

Fekete Sas és Zöldfa Réz-Ért. Beraktározási osztálya.

Cím: Sas-puszta, 24. sz. lépcső. Telefon 1400.

Bubla és Társa.

Cégtulajdonos: Bubla József
Sztaroveszky-utca 1.

Minden kapható e fűszer és csemege kereskedésben.

Szalámi, sajt, szalonna,
kitűnő **Málnaszörp,**
Törley pezsgő, valódi
kitűnő **ó-borok.**

Saját termésű bor.

Szappanok. Naponta friss ízletes házikenyér. Felvágott fa házhoz szállítva. Élelmi cikkek. Naponta friss vaj, remek lipói túró.

Telefonszám 11-49.

Jóny Lajos kir. bírósági végrehajtó Margittán.
521—1916. vht. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbíróóság 1916. PI 8313/2 számú végrehajtást rendelő végzése alapján dr. Nagy Zoltán debreceni ügyvéd által képviselt Kereskedelmi és Iparbank Rt. végrehajtató javára az 1916. évi augusztus hó 17. napján foganatosított kielégítési végrehajtás alkalmával lefoglalt ingóakra a székellyhídi kir. járásbíróóság 1916. Pk 2126/6 számú kiűldő végzése folytán 260 korona tőke, ennek 1916. évi április hó 15. napjától járó 6 % os kamata, 1/3 % váltódíj, 127 korona 21 fillér bíróság megállapított költség, 2 korona 20 fillér árverés tűzadáji és még felmerülő költségek kielégítésére árverést hirdetek, melynek Erminályfalva községben végrehajtást szenvedő lakásán leendő megtartására határidőül: 1917. évi január hó 26. napjának délután 1/2 2 óráját kitűzöm, amikor a bíróság lefoglalt és 2075 koronára becsült ingók, u. m. szarvasmarhák, bükkmag, rucák, széna, a legtöbbet igénybe szükség esetén becsározni is eladatul fognak.

A vételér az 1881. évi LX t. o. 198 § a. határozataihoz képest azonnal készpénzben fizetendő. A netaláni elsőbbségi igények az 1881. évi LX t. o. 111. és 112. § a i értelmében az árverés megkezdéséig rá nem jelentendők be.

Margitta, 1916. december 28. án.

Jóny Lajos

margittai bír. végrehajtó, mint igazságügyminiszter ur 24255/915 számú rendeletével a hadbavonult székellyhídi bír. vhtó helyettesítésére kirendelt helyettes.

Az Erzsébetligeten lévő
4 új földszintes
házban két és három
szobás lakások kiadók,
(Püspöki residenciamellett)

Értekezni lehet a 3. épületben lakó házmesternél, vagy Incze irodában Bémer-tér 3.